

Джек Лондон

Загубеното лице

Това беше краят. Субенков беше извървял дълга пъртина на горчилики и ужаси, като някой пощенски гълъб, винаги устремен обратно към европейските столици, но тук, далече от всеки друг път, в руска Америка, пъртината свършваше. Той седеше в снега с ръце, вързани на гърба, в очакване на изтезанията и гледаше с любопитство грамадния казак, който лежеше проснат пред него и стенеше от болка. Мъжете бяха приключили с измъчването на великана и го бяха оставили на жените. За това, че те надминаваха мъжете по жестокост, свидетелстваха писъците на жертвата.

Субенков гледаше и тръпнеше. Не го беше страх от смъртта. Твърде дълго бе рискувал живота си по изнурителния път от Варшава до Нулато, за да изтръпва пред някаква си смърт. Обаче не можеше да се помири с изтезанията. Те оскърбяха душата му. А това оскърбление на свой ред не се дължеше на никакви си болки, които предстоеше да изтърпи, а на жалката гледка, която щеше да представлява заради тях. Знаеше, че ще моли, ще проси, ще умолява също както Големия Иван и другите преди него. Това нямаше да е приятно. Да загине смело, без унижение, с усмивка и присмех – о, това би отговаряло на желанието му! Но да загуби самообладание, душата му да се преобърне от гърчовете на плътта, да писка и да ломоти като маймуна, да се превърне в животно – о, това бе ужасното за него!

Не бе имало никакъв шанс да се избави. От самото начало, когато бе горял от пламенната мечта за независимостта на Полша, беше станал марионетка в ръцете на съдбата. От самото начало във Варшава, в Санкт Петербург, в сибирските рудници, на

---

1 Поначало Аляска е била открита от руски пътешественици в 1780 г. В 1798 г. е било създадено Руско-американското дружество с монополни права за лов и добиване на изкопаеми. В 1867 г. е била продадена от царското правителство на САЩ. Б. пр.

Камчатка, по разнебитените кораби на крадци на кожи, съдбата го беше водила към този край. Без Съмнение този край е бил изсечен върху основите на живота за него – за него, който беше толкова йзтънчен и чувствителен, чиито нерви стигаха кажи-речи до повърхността на кожата, който беше мечтател и поет, и художник. Преди някой да бе помислил за него, вече е било предопределено това Тръпнешо кълбо чувствителност, каквото представляваше, да бъде обречено да живее сред жестоки, стръвни диваци и да умре в тази далечна полунощна страна, в това

безпросветно място отвъд сетните предели на света.

Той въздъхна. И тъй това нещо пред него беше Големия Йоан – Големия Иван, великанът, човекът без нерви, казакът, станал пират, който беше флегматичен като вол, с толкова нечувствителна нервна система, че онова, което беше болка за обикновените хора, за него бе само нещо като гъделичкане. Да, да, и тези индианци от Нулато, ако и те не умееха да намерят нервите на Големия Иван и да ги проследят до корените на гърчещата му се душа! Умееха, и то как! Не беше за вярване, че някой може толкова да страда и пак да остава жив. Големия Иван плащаше за нечувствителните си нерви. Вече беше изтърпял двойно повече от другите.

На Субенков му се струваше, че не ще може още дълго да издържи страданията на казака. Защо Иван не умираше? Той щеше да полудее, ако тези писъци не престанеха. Но когато те престанеха, щеше да дойде неговият ред. А пък и Якага го чакаше и отсега още му се хилеше – Якага, когото едва миналата седмица беше изритал от форта и когото беше шибнал с кучешкия камшик през лицето. Якага щеше да се позанимае с него. Без съмнение Якага пазеше за него по-изтънчени мъчения, по-изискано терзание на нервите. О, това сега трябва да е било нещо изключително, ако се съдеше по вопъла на Иван! Навелите се над него индианки отстъпиха назад със смях и пляскане на ръце. Субенков видя чудовищното нещо, което бяха извършили, и избухна в истеричен кикот. Индианците го изгледаха, смаяни, че може да се смее. Но Субенков нямаше сили да спре.

Това нямаше да помогне. Той се овладя, спазматичните пристъпи бавно стихнаха. Наложил си да

мисли за други неща и се върна към миналото си. Сети се за майка си и баща си, за малкото пъстро пони и французина възпитател, който го учеше да танцува и тайничко му беше дал старо орфано томче на Волтер. Той видя отново Париж и скупния

Лондон, и веселата Виена, и Рим. И пак видя тази буйна група студенти, лелеяли като него мечтата за независима Полша с полски крал във Варшава. Аха, точно там започна тази дълга пъртина. Е, той бе надживял всички други. Един по един, като започна с двамата езекутирани в Санкт Петербург, той прехвърли наум как бяха загинали тези смели по дух другари. Тук един бит до смърт от тъмничар, а там, по този път, обагрен с кръвта на заточениците, по който бяха крачили безкрайни месеци, бит и измъчван от казашкия конвой, падна мъртъв втори. Това винаги е било зверство – безогледно, сатанинско зверство. Бяха умирали

от треска, в мините, под бича. Последните двама бяха умрели след бягството в бой с казаците и само той бе стигнал до Камчатка, с откраднатите документи и пари на пътник, когото бе оставил повален в снега.

Било е зверство и само зверство. Всичките тези

години, докато със сърцето си беше в ателиета на художници, в театри, в царски дворове, той е бил затворен в кръг от зверства. Беше откупил живота си с проливане на кръв. Всички бяха убивали. Той бе убил този пътник, за да вземе паспорта му. Беше показал, че не е какъв да е човек, като се беше дуелирал с двама руски офицери в един ден. Трябвало бе да покаже колко струва, за да спечели място сред крадците на кожи. Трябвало бе да се добере до това място тука. Зад гърба си имаше хилядогодишния път през цял Сибир и Русия. Не бе могъл да побегне в тази посока. Единственият път е бил напред през мрачното ледено море на Беринг към Аляска. Пътят го бе водил от зверщина към по-безпросветна зверщина. По пламналите от скорбут кораби на крадците на кожи, без храна и без вода, мятани от нескончаемите бури на това бурно море, моряците се бяха превърнали в животни. На три пъти беше потеглял от Камчатка. И три пъти, след какви ли не лишения и страдания, оживелите се бяха връщали обратно на Камчатка. Не бе имало откъде да се измъкне и не бе могъл да се върне по пътя,

по който бе дошъл, защото там го очакваха рудниците и бичът.

У Отново, за четвърти и последен път, бе отплавал на изток. Беше с онези, които първи бяха намерили Прословутите Тюленови острови, но; не се беше върнал с тях, за да подели безценните кожи в разюзданите оргии на Камчатка. Беше се заклел да не се връща. Знаеше, че за да стигне до скъпите му столици на Европа, трябва да върви напред. Затова се беше местил от кораб на кораб и бе оставал в безрадостните нови земи. Другарите му бяха смоленски ловци и руски авантюристи, монголци, татари сибирски туземци; и те си бяха проправили кървав път през диваците на новия свят. Бяха избивали цели селища, които отказвали да платят данък в кожи, а самите те на свой ред бяха избивани от екипажите на корабите. Той и един финландец бяха останали единствените живи от такъв екипаж. Бяха прекарвали самотна и гладна зима на безлюден Алеутски остров и спасяването им през пролетта от друг кораб на крадци на кожи бе нещо, което се случва веднъж на хиляда пъти.

Но винаги е бил обкръжен от жестоко зверство. Както беше минавал от кораб на кораб и неизменно беше отказвал да се върне, бе попаднал на кораб, който изследваше южните области. По цялото крайбрежие на Аляска не бяха се натъкнали на нищо освен на пълчища диваци.

Всяко пускане на котвата сред стръмните каменисти острови или под навъсените скали на материка бе означавало битка или буря. Или нали- таха щормове, които ги заплашваха с гибел, или от брега потегляха ка- нута, управлявани от диви туземци с бойни шарки по лицата, които ид- ваха, за да се запознаят с кървавите достойнства на пиратския барут. На юг, на юг плаваха те, покрай бреговата линия, чак до приказната земя Калифорния. Тук, както се говореше, имало испански авантюристи, кои- то си пробили път нагоре от Мексико. Той беше подхранвал надежди за тези мексикански авантюристи. Избягаше ли при тях, останалото щеше да бъде лесно: година или две (какво значение щеше да има дали са по- вече или по-малко?) и щеше да стигне в Мексико, сетне – някой кораб и Европа щеше да бъде негова. Но те не срещнаха никакви испанци. Бяха се натъквали само на същата непробиваема стена от зверщина. Обитате- лите на крайните предели на света, боядисани с бойни шарки, бяха ги пропъждали от бреговете. Най-после, когато една тяхна лодка бе отрязана и моряците избити до един, капитанът бе изоставил търсенията си и бе

отплавал обратно на север.

Бяха минали години. Беше служил под командуването на Тебенков, когато бе изграден Михаеловският редут. Беше прекарал две години край реката Кускоквим. Две лета бе успявал да стигне до пролива Коцебу. По това време племената се събираха тук за разменна търговия; човек можеше да намери кожи от елен лопатар от Сибир, мамутова кост от Диомндовите острови, моржови кожи от бреговете на Северния ледо- вит океан, чудновати каменни светилници, които при размяната мина- ват от едно племе в друго, без някой да знае по какъв начин, а веднъж се появи и ловджийски нож английска направа;

и Субенков разбра, че тук бе училището, където се учи география. Защото се срещаше с ескимоси от Нортъновия залив, от остров Кинг и остров Свети Лаврентий, от нос Принц Уелски и нос Бароу. Тези места имаха други имена и разстоянията до тях се! измерваха с дни.

Огромно беше пространството, от което идваха да търгуват тези ту- земци, а още по-огромно – пространството, от което чрез препродажба бяха дошли каменните им светилници и този стоманен нож. Субенков заплашваше, предумваше, подкупваше. При него довеждаха всеки дале- чен пришълец, всеки туземец от непознато племе. Споменаваха се безбройни и невъобразими опасности, както и диви зверове, враждебни пле- мена, непроходими гори и могъщи планински вериги; но винаги от от- въдните земи идваха слухове и разкази за белокожи хора със сини очи и

руса коса, които се биели като демони и търсели кожи. Те били на изток – далече, далече на изток. Никой не ги бил виждал, но мълвата се предавала от човек на човек.

Това беше трудна школа. Човек не можеше чак толкова лесно да учи география чрез непознати езици, от невежи умове, които смесваха действителността с измислиците и измерваха разстоянията с „нощувания“, а броят на нощуванията се променяше според трудността на преходите. Но най-после до Суков стигна слух, който му вдъхна смелост. На изток имало голяма река, където живеели тези синеоки хора. Реката се казвала Юкон. На юг от Миловския редут в морето се вливала друга голяма

река, която русите наричали Квикпж. Тези две реки били една и съща, гласеше слухът. Субенков се върна в Михаеловск. Цяла година настоява той да уредят експедиция нагоре по Квикш. Тогава се надигна Малаков, руският мелез, за да поведе най-необузданата и свирепа сбирщина от всякакви изчадия мелези авантюристи, надошли от Камчатка. Субенков беше негов помощник. Те преодоляха лабиринтите на необятната делта, стигнаха до Урвите ниски възвишения по северния бряг на КвикИнк и цели петстотин мили с кожени канута, натоварени догоре със стоки за размяна и с муниции, се бориха срещу течението от пет възла на реката, разляла се от две до десет мили на ширина в корито, дълбоко много фадом. Малаков реши да построи форт в Нулато. Субенков настояваше да продължат нататък. Но скоро се примири с Нулато. Наближаваше дългата зима. Щеше да е по-добре да почака. Рано на следващото лято, когато реката се очистеше от леда, той щеше да изчезне нагоре по Квикиак и да доплава до станциите на Дружеството на Хъдсъновия залив. Малаков изобщо не беше чул слуха, че Квик пак е Юкон, а Субенко не му го казваше.

Започнаха да строят форта. Това бе принудителен труд. Високите стени от трупи се вдигаха под звуците на въздишки и стенания на тамошните индианци. Бичът ги шибаше по гърбовете и беше размахван от железните ръце на пиратите. Имаше индианци, които бягаха, а когато ги залавяха, довеждаха ги обратно и ги разпъваха на земята пред форта, където те и тяхното племе се запознаваха със силата на бича. Двама умряха при побоя, други осакагяха за цял живот, а останалите си взеха добра бележка от урока и вече не бягаха. Снегът заваля,? преди фортът да бъде довършен, и тогава настъпи

Времето за кожи. На племето бе наложен тежък данък. Побоищата с юмурици и бич продължиха, а за Да бъде данъкът заплатен, жените и

децата бяха

—
един фадом се равнява на шест фута (182 см.) Б. пр.

задържани като заложници и спрямо тях се отнасяха с жестокостта, позната само на крадците на кожи.

Е, това е била сеитбата на кръв, а сега беше дошла жетвата. Фортът бе унищожен. В пламъците на пожара му бяха посечени половината крадци на кожи. Другата половина бе издъхнала при изтезанията. Останал беше само Субенков или Субенков 'и Големия Иван, ако това скимтящо, стенещо нещо на снега можеше да се нарече Големия Иван. Субенков забеляза, че Якага му се хили. Не можеше да се каже нищо против Якага. Белегът от бича още личеше на лицето му. В края на краищата Субенков не можеше да не го оправдае, но не му харесваше мисълта за това, което Якага щеше да прави с него. Помисли си дали да не помолит за милост Мкамък, главния вожд, но разумът му подсказа, че такава молба би била безполезна. После му дойде наум да скъса вървите, с които бе вързан, и да умре в бой. Такъв край щеше да бъде бърз. Но не можеше да ги скъса. Ремъците от еленова кожа бяха много здрави. Докато продължаваше да крои, сети се за нещо друго. Той направи знак да доведат Макамък с преводач, който знаеше езика на крайбрежието.

— О, Макамък – заговори Субенков, – аз нямам намерение да умирам. Аз съм голям човек и би било глупаво да умра. И то си е така: аз няма да умра, Аз не съм като тях, другите мърши.

Той погледна стенещото нещо, било някога Големия Иван, и го побутна презрително с крак.

— Аз съм твърде мъдър, за да умра. Чуй, аз притежавам чудно лекарство. Само аз го зная. И понеже няма да умра, ще разменя това лекарство с теб,

— Какво е това лекарство? – попита Макамък.

— То е необикновено.

Субенков се замисли за миг, сякаш не му се искаше да разкрие тайната.

— Ще ти кажа. Малко от това лекарство, натрито-в кожата, я прави твърда като камък, твърда като желязо, така че никакво режещо оръжие не може да я разреже. Най-силният удар с режещо оръжие е безсилен срещу него. Костен нож става като буца. кал, от него ще се огъне острието на железните ножове, които ние донесохме при вас. Какво ще ми дадеш за тайната на това лекарство?

— Ще ти дам твоя живот – отвърна Макамък

чрез преводача.

Субенков презрително се изсмя.

– И ще бъдеш роб в дома ми, докато умреш. Полякът се изсмя още по-презрително.

– Развържи ми ръцете и краката и да поприказваме – рече той.

Вождът даде знак и когато се видя свободен,

Субенков сви цигара и я запали.

– Това са глупави приказки – поде Макамък. – Няма такова лекарство. Не може да има. Режещото острие е по-силно от всяко лекарство.

Вождът не вярваше, но все пак се колебаеше. Беше видял твърде много успешни магии от крадците на кожи. Не можеше да се усъмни напълно.

– Ще ти подаря живота, но няма да бъдеш роб – заяви той.

– Още нещо. – Субенков играеше играта си така хладнокръвно, като че се пазареше за лисича кожа. – Това е много необикновено лекарство. Спасявало ми е живота много пъти. Искам шейна и кучета, и шести-ма от твоите ловци да дойдат с мен надолу по реката да ме пазят, докато стигнем на едно ношуване от Михаеловския редут.

– Трябва да живееш тук и да ни научиш на всичките ваши магии.

Субенков сви рамене и не проговори. Той пускаше дима от цигарата на студения въздух и гледаше с любопитство това, което бе останало от едрия казак.

– Тоя белег! – каза ненадейно Макамък и посочи врата на поляка, където синкава резка напомняше за удара с нож при едно спречкване на Камчатка. – Лекарството не е добро. Режещото острие е било по-силно от лекарството.

– Ударът бе нанесен от силен мъж. – Субенков се позамисли. – По-силен от теб, по-силен от най-силния ти ловец, по-силен от него.

С носа на мокарина той допря казака – зловеща гледка, вече в безсъзнание, – чието разпокъсано тяло изтерзаният от болки живот все още не искаше

да напусне.

– А и лекарството беше слабо. Защото на онова място нямаше едни особени зърнести плодове, от

които, както виждам, имате достатъчно по тия места. Тук лекарството ще бъде силно.

– Ще те пусна да си отидеш надолу по реката – каза Макамък, – ще

я имаш и шейната, и кучетата, и шестте ловци да те пазят.

– Ти много се бавиш – хладно му възрази полякът. – Ти нанесе оскърбление на моето лекарство с това, че не прие веднага условията ми. Знай, сега искам повече. Искам сто боброви кожи. – (Макамък се засмя подигравателно). – Искам сто фунта сушена риба. – (Макамък кимна, тъй като риба имаше в изобилие и беше евтина). – Искам две шейни, една за мен и една за моите кожи и риба. П моята пушка трябва да ми бъде върната. Ако не ти харесва цената, след малко тя ще порасне.

Якага зашепна нещо на вожда.

– Ами как ще разбере, че твоето лекарство е истинско лекарство? – попита Макамък.

– Това е много лесно. Първо аз ще отида в гората. ..

Якага пак зашепна на вожда, който с подозрение направи знак на несъгласие.

– Можеш да изпратиш с мене двайсет ловци – продължи Субенков. – Виждаш ли, трябва да набера плодовете и корените, от които ще направя лекарството. После, когато докараш двете шейни и ги натовариш с рибата и бобровите кожи, и пушката, и след това определиш шестимата ловци, които ще дойдат с мене, когато всичко бъде готово, ще натрия врата си с лекарството, ей така; и ще сложа главата си там, на онова дърво. Тогава най-силният ти ловец може да вземе секирата и да ме удари три пъти по врата. Може и сам ти да ме удариш три пъти.

Макамък стоеше със зяпнала уста, прехласнат от тази най-нова и най-удивителна магия на крадеца на кожи.

– Но първо – побърза да добави полякът, – след всеки удар трябва да си слагам прясно лекарство. Секирата е тежка и остра и не искам да стане някаква грешка.

– Всичко, което искаш, ще го имаш – възкликна Макамък, обладан от отстъпчивост. – Върви да направиш лекарството.

Субенков прикри ликуването си. Той водеше отчаяна игра и трябва да се пази да не се издаде.

За това възрази безочливо:

Много се забави. Моето лекарство е оскърбено.

За да да поправиш оскърблението, трябва да ми дадеш дъщеря си.

Той посочи момичето, хилаво създание, кривогледо с едното око и с щръкнал от устата кучешки зъб. Макамък се разгневи, но полякът остана невъзмутим и си сви и запали нова цигара.

– Побързай! – заплаши той. – Ако не бързаш, ще поискам още

повече.

В настъпилото мълчание мрачната северна гледка избледня пред него и той видя отново родната страна и Франция, и изведнъж, като погледна момичето с щръкналия зъб, си спомни, друга девойка, певица и танцьорка, която бе познавал като младеж, когато бе дошъл за първи път в Париж. – Защо ти е момичето? – попита Макамък. – Да дойде надолу по реката с мен. – Субенков го огледа критично. – Тя ще бъде добра жена, а да се ожена за твоя кръвна дъщеря е чест, достойна за моето лекарство.

Субенков пак си спомни за певицата и танцьорката и високо затананика песента, която бе научил от нея. Той изживяваше наново стария си живот, но някак отстрани, без да участва в него, и гледаше изникващите в паметта си картини от собствения живот, сякаш бяха в книга за нечие чуждо минало. Гласът на вожда рязко наруши тишината и го стресна.

– Така да бъде – каза Макамък. – Момичето ще дойде с теб надолу по реката. Но да се разберем: трите удара със секира по врата ти ще нанесе самият аз.

– Обаче всеки път аз ще си слагам от лекарството – отговори Субенков, като си даде вид, че едва може да прикрие тревогата си.

– Ти ще си слагаш от лекарството преди всеки удар. Ето ги ловците, които ще те пазят да не избягаш. Върви в гората и набери билките си.

Ненаситността на поляка беше накарала Макамък да повярва в достойнствата на лекарството. Положително нищо друго, освен най-великото между лекарствата, не можеше да даде на някого сили да се Държи така в сянката на смъртта и да се пазари като някоя стара баба.

– Освен това – пошепна Якага, когато полякът и пазачите му се загубиха сред смърчовете, – когато научиш лекарството, ще можеш лесно да го премахнеш. – Че как ще мога да го премахна? – възрази

Макамък. – Неговото лекарство няма да ми позволи да го премахна.

– Все ще има някоя част, която да не е натрил с лекарството – отговори Якага. – Ще го унищожим чрез тая част. Може да са ушите. Чудесно: ще забием копие в едното, та да излезе през другото. Може да са очите. Сигурно лекарството ще бъде прекалено силно, за да го натрива в очите си. Вождът кимна.

– Ти си умен, Якага. Ако той няма други дяволски магии, ще го премахнем.

Субенков не губеше време при събирането на съставки за

лекарството. Спираше се на всичко, каквото му паднеше под ръка, като игли от смърч, вътрешна кора от върба, ивица брезова кора и доста блатни ягоди, които накара ловците да му изкопаят изпод снега. Няколко замръзнали корена допълниха събраното и той тръгна обратно към стана.

Макамък и Якага, клекнали до него, си вземаха бележка за количествата на съставките, които слагаше в гърнето с вряща вода.: – Трябва да внимавате блатните ягоди да се слагат първи – обясняваше той.

– И... о, да, още едно нещо: човешки пръст. Ето, Яката, дай да ти отрежа един пръст.

Но Якага скри ръцете си зад гърба и се навъси.

– Само кутрето – настоя Субенков.

– Якага, дай му пръста си – заповяда Макамък.

– Пръсти колкото щеш наоколо – изсумтя Якага и посочи останките от двадесетината измъчени до смърт жертви, пръснати по снега.

– Трябва да бъде пръст от жив човек – възпротиви се полякът.

– Тогава ще ти дам пръст от жив човек. – Якага отиде при казака и отрязва един пръст.

– Още не е умрял – заяви той и хвърли кървавото парче на снега в краката на поляка.

Субенков го мушна в огъня под гърнето и запя. Това, което пееше много тържествено над врящата отвара, беше френска любовна песен.

– Без тия думи, които изричам над него, лекарството остава безсилно – обясни той. – В думите – е най-голямата му сила. Ето, готово!

– Кажи думите бавно, че да ги науча – заповяда Макамък.

– Не преди изпитанието. Когато секирата отскочи три пъти от врата ми, ще ти кажа тайната на думите.

– Ами ако лекарството не е добро лекарство? – загрижено попита Макамък. Субенков се нахвърли върху него разгневено:

– Моето лекарство е винаги добро. Ако не е добро, тогава правете с мен това, което направихте с другите. Режете ме парченце по парченце, както го рязахте него – той посочи казака. – Лекарството е вече изстинало. Ето така ще го натрия на врата си с други магически думи.

Като някакво заклинание той подхвана началото на Марсилезата и в същото време натриваше старателно гадната отвара на врата си.

Един вопъл прекъсна разиграваната от него комедия. Огромният казак с последен порив на безграничната си жизненост беше се вдигнал на колене. Смях и викове на изненада и възхищение избухнаха сред нулатските индианци, когато Големия Иван се замая в снега със

страхотно гърчене.

На Субенков му се повдигна при тази гледка, но той потисна гаденето и се престори на ядосан.

– Така не може – възкликна той. – Довършете го и тогава ще проведем изпитанието. Хей ти, Якага, погрижи се да спреш тия кръсьци.

Докато другите се занимаваха с тази задача, Субенков се обърна към Макамък:

– И помни, че трябва да удряш силно. Това не е детска работа. Слушай, я вземи секирата и удари дървото, че да мога да видя дали удряш като мъж.

Макамък го послуша, удари два пъти, точно със сила, от която се откърти голяма треска.

– Това е добре. – Субенков обиколи с поглед кръга от дивашки лица, които сякаш символизираха стената от зверщина, затворила се около него, откакто царската полиция го беше арестувала за първи път във Варшава. – Вземи секирата, Макамък, и застани ей така. Аз ще легна. Когато си вдигна ръката, удряй с цялата си сила. И внимавай да няма някой зад тебе. Лекарството е добро и секирата може да отскочи от врата ми и да я изтървеш.

Той загледа двете шейни, запрегнати с кучета и натоварени с кожи и риба. Пушката му лежеше отгоре върху бобровите кожи. Шестимата ловци, които трябваше да тръгнат с него като охрана, стояха до шейните.

– Къде е момичето? – заповеднически запита полякът. – Доведете го при шейните, преди да започне изпитанието.

Когато това бе направено, Субенков легна на снега и сложи главата си на дървника като уморено дете, което се кани да заспи. Беше преживял толкова много безрадостни години, че беше наистина уморен.

– Смя се на теб и на силата ти, о Макамък – каза той. – Удряй и удряй силно.

Той вдигна ръка. Макамък замахна със секирата – широка секира за дялане на греди от трупи. Лъскавата стомана блесна на мразовития въздух, спря се за едва доловим миг над главата на вожда, след това се стовари върху голия врат на Субенков. Тя мина леко през плътта и костите и се заби дълбоко в дървото отдолу. Изумените индианци видяха глава да отскача на цяла крачка от тялото, от което бликаше кръв.

Настъпи голямо смущение и мълчание, докато бавно в създанието им проблесна, че не е имало никакво магическо лекарство. Крадецът на кожи ги беше надхитрил. Единствен от всичките им пленници той бе

избегнал изтезанията. Това е била картата, на която бе заложил. Гръмна страхотен смях. Макамък обори глава от срам. Крадецът на кожи го бе изиграл. Вождът бе загубил достойнството, лицето си пред цялото племе. А те продължаваха да реват от смях. Макамък се обърна и с оброне на глава се отдалечи. Знаеше, че отсега нататък нямаше вече да бъде известен като Макамък. Щеше да бъде Загубеното лице; мълвата за неговия позор щеше да го преследва, докато умре; и всеки път, когато племената се съберат напролет за лова на съомгата или лете за разменната търговия, на вечерните огънове в станове ще обикаля историята, как крадецът на кожи умрял спокойно от един-единствен удар от ръката на Загубеното лице.

– Кой е бил Загубеното лице? – струваше му се, че чува въпроса на някой безочлив млад ловец. И щяха да му отговорят:

– О, Загубеното лице е този, който е бил Макамък през дните, преди да отсече главата на крадеца на кожи.

КРАЙ

Jack London
Lost Face, 1908

Източник: <http://dubina.dir.bg>
Сканиране и обработка: Сергей Дубина, 24 май 2003

Публикация:

Джек Лондон, Разкази и новели
Книгоиздателство „ГЕОРГИ БАКАЛОВ“, ВАРНА, 1987
Анелия Бошнакова, Сидер Флорин, преводачи, 1987
Борис Дамянов, Желяз Янков, Сидер Флорин, Тодор Вълчев, преводачи, 1963

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2234>]